

Пише: Слободан Дурмановић
уторак, 02 јун 2015 10:05

Када се премијер Србије Александар Вучић ономад у Сарајеву заложио малтене за историјско помирење Срба и Бошњака, нагласивши да се „мора стварати атмосфера поверења између Срба и Бошњака, јер се тако доприноси стабилности региона” [1], истог дана, баш као и уочи саме посете, добио је велике похвале од бошњачког члана Председништва БиХ Бакира Изетбеговића

[2]

. Две седмице касније, када је Изетбеговић на конгресу своје СДА надмоћно изгласан за вођу убедљиво најјаче бошњачке странке и тиме инаугурисан у првог међу Бошњацима, поново је Вучић добио похвале од Изетбеговића, додуше са прецизним “препорукама” које Изетбеговић - и не само он - сматра за основе на којима у Сарајеву мисле да “стварају атмосферу поверења између Срба и Бошњака”.

“Усамљени глас разума Наташе Кандић, Жена у црном и мале групе интелектуалаца из Београда коначно је појачан изјавама утицајних србијанских политичара. Наду уливају изјаве Чедомира Јовановића, Ивице Дачића, а нарочито Александра Вучића”, рекао је, између осталог, Изетбеговић [3], а затим и јасно назначио какав наставак “позитивног тренда” очекује од Срба и Србије у односима са Бошњацима.

“Они који желе боље односе у БиХ и са БиХ морају се суочити са прошлошћу, морају подржати суверенитет и територијални интегритет наше земље, прихватити историјске чињенице и показати пијетет према жртвама. То су ствари о којима нема преговора и погодби”, категоричан је Изетбеговић [4]. А на крају Конгреса СДА у страначкој програмској декларацији, у допуњеном тексту у односу на предложени, нашла се и одредба да ће “СДА учинити све на прибављању нових докумената како би дошло до покретања тужбе БиХ против Србије због повреде Конвенције о спречавању и

кажњавању злочина геноцида”

[5] .

Док је за Вучића “прошло време у којем смо имали бубице мислећи како треба да победимо неког у било каквим сукобима и кад су други имали исте такве бубице” [6] , у Изетбеговићевој СДА очигледно не сматрају да су уопште имали некакве “бубице” о којима Вучић говори. То су потврдили у програмској декларацији, у којој су као свој дугорочни циљ дефинисали “Републику БиХ са пет мултиетничких регија”. Истини за вољу, овај програмски циљ СДА дефинисан је још раније и сада је, практично, само поновљен. А ваља подсетити да и све друге политичке партије које окупљају Бошњаке (ДФ Жељка Комшића, СББ БиХ Фахрудина Радончића, СДП БиХ и низ других, мањих странака) у својим програмским циљевима имају или изградњу БиХ са регионима без садашњих ентитета Републике Српске и Федерације БиХ, или са ентитетима који ће имати много мање овлашћења него што су их добили дејтонским Уставом БиХ.

Дакле, док Вучић говори о “бубицама“ које су га прошле - ваљда мислећи на свој радикалски период у коме се залагао за “Велику Србију” - бошњачки политичари, почев од Изетбеговића, очигледно не мисле да су они имали било какве “бубице“, већ да су њихови политички циљеви одувек били исправни.

А такав им је и однос према ратним злочинима над Србима, уз свега неколико изузетака. Када је својевремено покојни лидер СДА Сулејман Тихић рекао само то да је било злочина у Добровољачкој улици у Сарајеву - иако је истовремено тврдио да те злочине нико није организовао [7] - на Тихића су се због тога обрушили и тадашњи вођа Исламске заједнице у БиХ реис Мустафа Церић и тадашњи бошњачки члан Председништва БиХ Харис Силајџић [8] . А доскорашњи потпредседник Федерације БиХ Мирсад Кебо о ратним злочинима над Србима проговорио је нашироко тек пошто је изгубио политички утицај међу Бошњацима - на крају свог мандата и то када је изашао из СДА. Напослетку, у Сарајеву је готово сасвим маргинализована Кебина предаја доказа о злочинима Тужилаштву БиХ.

За разлику од бошњачких политичара који ратне злочине над Србима сматрају само

Пише: Слободан Дурмановић
уторак, 02 јун 2015 10:05

изолованим инцидентима, српски политичари одавно не негирају ратне злочине над Бошњацима, укључујући и оне масовне попут злочина у Сребреници, али то, ипак, није довољно бошњачким политичарима. То је натерало чак и љуте политичке противнике међу Србима, као што су Милорад Додик и Младен Иванић, да се, одбацујући квалификацију геноцида [\[9\]](#), заједно заложу против политизације злочина у Сребреници.

Јасно је, дакле, да ће помирење Срба и Бошњака у погледу ратне прошлости бити готово недостижан циљ, поготово уколико се за почетак тог процеса узме Вучићев покушај да своје мрље из ратне прошлости објасни некаквим “бубицама”. Тај покушај ће превасходно бити схваћен као његово посипање пепелом, при чему ни Срби у Републици Српској ни Бошњаци у Федерацији БиХ никако неће разумети зашто би и они то требало да учине, јер су, свако из своје перспективе, водили рат за одбрану својих националних интереса, а да притом и међу једнима и другима готово да нема породице која није изгубила неког од својих чланова.

За праведан однос према мрљама из ратне прошлости, потребно је да, према истим критеријумима, буду процесуирани барем сви већи ратни злочини. То се до сада није догодило, првенствено када је реч о злочинима над Србима, а питање је да ли ће се догодити и у наредних десетак година. Након тога, и преостали живи сведоци ратних злочина ће поумирати.

Када је, пак, реч о политичкој данашњици и блиској будућности у односима у БиХ и између БиХ и Србије, одрицање Вучића од његових “бубица” Изетбеговић је покушао да искористи за покушај да Вучићу сугерише да некако утиче на Додика, али се овај није дао збунити. Из те “замке” извукао се хвалећи подједнако и Додика и Изетбеговића као “снажне лидере”, те помињући Дејтонски споразум. Невоља је, међутим, што се у РС већ две деценије као предуслов за “стварање атмосфере поверења између Срба и Бошњака” очекује од бошњачких странака да у Парламенту БиХ ратификују Дејтонски споразум, али овима то није ни на крај памети.

Вучићево "историјско помирење" Срба и Бошњака - (не)могућа мисија

Пише: Слободан Дурмановић
уторак, 02 јун 2015 10:05

